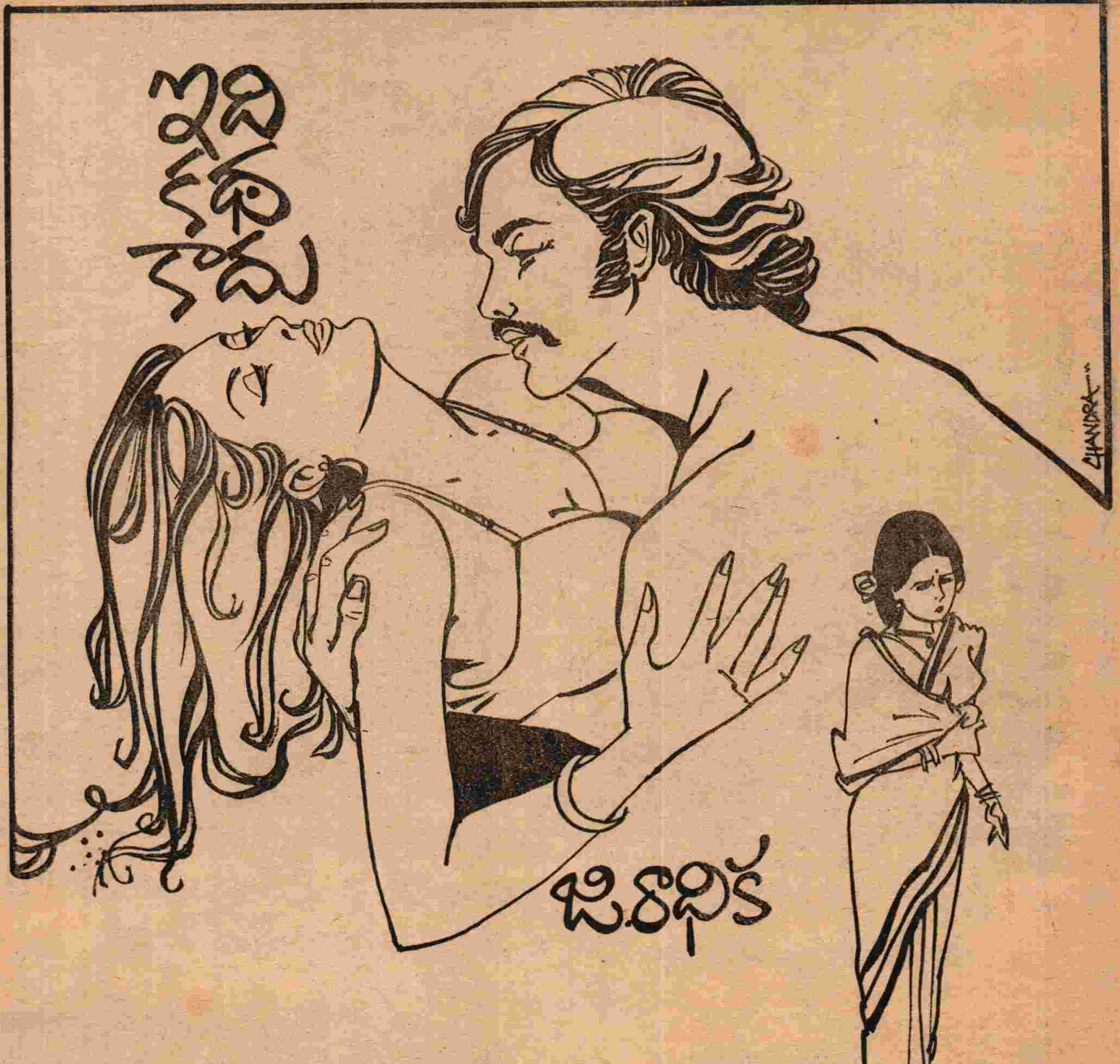

ఇది కథ కాదు

జి. రాధిక

క్రిస్మస్ న్యూఇయర్ వెళ్ళిపోగానే గాలి తీసిన బెలూన్‌లా అయిపోయింది ఊరంతా. బయట మంచు పడుతోంది. లత కిటికీ దగ్గర నిలబడి పరధ్యానంగా ఆలోచిస్తోంది. మనస్సంతా దిగులుగా ఉంది. శారద వ్రాసిన ఉత్తరం గురించి ఆలోచిస్తోంది. మల్లె పువ్వులు చిదిమి గాలిలోకి విసిరినట్లుగా ఉంది కురుస్తున్న మంచు. చెట్లలోని ఆకులు కనబడకుండా విర బూసిన తెల్లని నంది వర్ధనం చెట్లులా ఉంది కురిసిన మంచు. నేలంతా పాల సముద్రం పొంగినట్లు ఉంది చూడడానికి. వాకిట్లో నిన్నను కట్టిన స్నోమేన్ ఒంటరిగా నిలబడి ఉన్నాడు. ఈరోజ కురుస్తున్న మంచు స్నోమేన్ ముక్కు, చెవులు అన్నీ కప్పేస్తోంది. స్నోమేన్‌ని చూస్తుంటే చలిలో గొబ్బెమ్మలు పెడుతున్న చెల్లెళ్ళు కళ్ళల్లో మెదులుతున్నారు. లత వాళ్ళుండే ప్రక్క ఫ్లాట్‌లో పలుగురు అమ్మాయిలు ఉంటున్నారు. వాళ్ళు ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. ఇంకా పెళ్ళిళ్ళు కాలేదు. సరదాగా మంచుతో స్నోమేన్‌ను కట్టి పిన్ననంతా చాలా హుషారుగా గంతులు వేశారు.

కాలింగ్ బెల్ మోగడంతో ఉలిక్కిపడి తలుపు తీసింది లత. ఎదురుగా ప్రక్క ఫ్లాట్‌లోని అమ్మాయి కేత్‌లిన్. లోపలికి రమ్మంటూ ఆహ్వానించింది. కేత్‌లిన్‌తో ఆమె బాయ్ ఫ్రెండు స్టీవెన్స్ కూడా వచ్చాడు. అతనిని పరిచయం చేసింది కేత్‌లిన్. కాసేపు ఆ కబుర్లు, ఈ కబుర్లు చెప్పుకున్నారు. 'ఈరోజు స్టీవ్‌ని ఇచ్చటకు ఎందుకు తెచ్చానో తెలుసా? ఈరోజు మాకు ఎంగేజ్‌మెంట్ అయింది. షాప్‌కి వెళ్ళి ఎంగేజ్‌మెంట్ రింగ్ కొనుక్కొని, అప్పుడే నా వ్రేలికి పెట్టాడు స్టీవ్. నీకు చూపించాలని వచ్చాను.' అంది చేతి ఉంగరం చూపిస్తూ. 'అలాగా? చాలా సంతోషం. మరి పెళ్ళి ఎప్పుడు?' అడిగింది లత. 'అప్పుడే కాదు, మరో అయిదు సంవత్సరాలన్నా పోవాలి. ఈ లోపుగా మేము మా ఇంటికి కావలసిన వన్నీ కొనుక్కొని, తరువాత గాని పెళ్ళి చేసుకోము. నా జాబ్ కూడా పర్మనెంటు కావాలి' అంది. ఇంతలో ఫోను మ్రోగింది. భర్త ఫోను చేశాడు హాస్పిటల్ నుండి తను ఆలస్యంగా వస్తానని, ఏక్సిడెంటు కేసులు చాలా ఉన్నాయని, రవి, పిన్ని భోంచేయమని చెప్పాడు. అలాగే అంటూ ఫోను పెట్టేసి వచ్చింది. 'కేత్, మీరు మీ టీ (సప్పర్) పూర్తి చేసే

శారా?' అని అడిగింది. 'లేదు, లతా, ఇప్పుడు వెళ్ళి తీసుకుంటాం' అంది. 'టైము అయింది కదూ! ఈ రోజు నాతో తీసుకుంటారా? రావు ఇప్పుడే రాసి చెప్పారు' అంది. లత వాళ్ళింట్లో భోజనం అంటే చాల ఇష్టం కేత్‌లిన్‌కి. 'ఏమంటావు' అన్నట్లు స్టీవ్ వైపు చూసింది. అతను సరే నన్నాడు. ఇంట్లో డ్రింక్సు ఏమీ లేవు. గబగబ ఎదురింటికి ఫోను చేసింది—'మోరిన్' వీరా డేవిడ్‌ని ఒక సారి పంపగలవా? చిన్న పనుంది, అంటూ. డేవిడ్ రాగానే ఆ అబ్బాయిని పంపి డ్రింక్సు తెప్పించింది. డేవిడ్‌కు పన్నెండు సంవత్సరా లుంటాయి. వాళ్ళ అమ్మకు పెళ్ళి కాకుండానే పుడితే, ఆ అబ్బాయిని వాళ్ళ అమ్మమ్మ, తాతయ్యల దగ్గర వదిలేసి, మరో దేశం వెళ్ళి అచ్చట ఒకతనిని పెళ్ళిచేసుకొని స్థిరపడి పోయింది. డేవిడ్ ఇచ్చట అమ్మమ్మ, తాతయ్యల దగ్గర ఉంటాడు. స్కూలుకి వెళ్ళడు. అల్లరిగా రోడ్ల వెంట తిరుగుతుంటాడు. ఎవరికి ఏ పని కావలసినా చేసి పెడతాడు. పాపం, ఆ అబ్బాయి అంటే లతకు ఎంతో జాలి. అన్నమానం పిలిచి, చేరదీసి, అవీ ఇవీ పెడుతూంటుంది.

లత టేబిల్ మీద అన్నీ అరేంజ్ చేస్తుంటే కేత్‌లిన్ కూడా వచ్చి అన్నీ సర్దింది: ఫైర్ ఆరిపోతూంటే బొగ్గులు వేసింది. కేత్‌లిన్ అలా చేస్తుంటే శారద వ్రాసిన ఉత్తరం గుర్తుకి వచ్చి మనస్సు కలుక్కు మంది లతకు. 'ఇంటి పనంతా ఒక్క దాన్ని చేయలేక పోతున్నాను. నీవు ఉన్నప్పుడు మనిద్దరం సరదాగా చేసే వాళ్ళం. ఇప్పుడు ఒంటరి దాన్నయి పోయాను. అత్తయ్య ఎంత పని చేసినా ఇంకా ఏమీ చెయ్యలేదని సాధిస్తూ వే ఉంటారు. ఎవరూ ఏ పని ముట్టుకోరు. అక్కా! నీవు గుర్తు కొచ్చినప్పుడల్లా నాకు చాలా ఏడుపు వస్తుంది' అంటూ వ్రాసింది తోడి కోడలు శారద. టేబిల్ మీద అన్నీ సిద్ధం కాగానే అందరూ కూర్చున్నారు. 'చికెన్ బిరియానీతింటానా' అని అడిగింది స్టీవ్‌ను. కావాలన్నాడు. లత చేతితో తింటుంటే తను కూడా చేతితో తినాలని మొదలు పెట్టి, అలవాటు లేని వేళ్ళు వంగక అవస్థలు పడుతూ క్రింద, మీద అన్నం చల్లు కుంటుంటే నవ్వు వచ్చింది లతకు.

*　　*　　*

'మీరు ఇందాక సిగరెట్టు తాగలేదు. ఇప్పుడు డ్రింక్సు తాగడం లేదు. నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది అన్నారు. 'నాకు అల

విశ్రాంతి　　చిత్రం— ఎస్. మురళీధరరావు (హైదరాబాదు)

వాటు లేదు' అంది లత. 'అన్నట్లు, చెప్పడం మరిచాను. మీరు కేత్‌లిన్‌కి చీర కట్టి తీసిన ఫోటో చాల బాగుంది' అన్నాడు మెచ్చుకోలుగా! 'అలాగా! చాల థాంక్స్' అంది చిన్నగా నవ్వుతూ. 'మీరు డాన్సులకు వెళ్ళరా?' తిరిగి తనే ప్రశ్నించాడు స్టీవ్. 'ఉహూఁ' అంటూ తల అడ్డంగా తిప్పింది లత. 'సిగరెట్లు, డ్రింక్సు తాగరు. డాన్సులకు వెళ్ళరు. మీరు మరి ఏ విధంగా లైఫ్ ఎంజాయ్ చేస్తారు.' అమాయకంగా స్టీవ్ అడుగుతుంటే, ఉమ్మడి కుటుంబాలలో ఏ ఆత్మీయతకూ నోచుకోక, మర వలె ప్రొద్దస్తమానూ పని చేస్తున్న శారద లాంటి స్త్రీలు కళ్ళల్లో మెదిలారు లతకు. భోజనం కాగానే లత గిన్నెలు కడుగుతుంటే, అవన్నీ బట్టతో తుడిచి ఒక ప్రక్క పెడుతూంది కేతీ. సిటింగ్ రూమ్‌లో టెలివిజన్‌లో కౌబాయ్ సినిమా వస్తుంటే రవి, స్టీవ్ గన్స్ తీసుకొని, డిష్యుండిష్యుం అంటూ ఆడుకుంటున్నారు. స్టీవ్ కూడా చిన్న పిల్లాడిలా రవితో సరదాగా ఆడుతుంటే నవ్వు వచ్చింది లతకు.

*　　*　　*

మంచు కురవడం తగ్గినా రోడ్ల మీద మంచు తరగలేదు. కారు టైర్లు జారిపోకుండా కంకర, మట్టి చల్లుతున్నారు రోడ్ల మీద. అప్పుడప్పుడు మంత్రిగారి పర్యవేక్షణలాగ సూర్యుడు వచ్చి వాతావరణాన్ని చూసి, 'ఈ చలికి నేను తట్టుకోలేను' అంటూ మబ్బుల చాటుకి పోతున్నాడు. 'సూర్యుడా!' నీవు కే కదా మాకీ చలి' అంటూ మంచుతో బరువెక్కిన చెట్లు సూర్యుని వైపు దీనంగా చూస్తున్నాయి. లత, భాస్కరరావు ఆరోజు పెళ్ళికి వెళ్ళారు. హాస్పిటల్‌లో ఎవరిదో ఒక నర్సు పెళ్ళి అయితే పిలిచారు. రవిని ప్రక్కింట్లో వదలి వెళ్ళారు. పెళ్ళి సమయానికి తిన్నగా చర్చికి వెళ్ళారు. పెళ్ళి ఒక గంటలో అయిపోయింది. అటు నుండి అటే వాళ్ళు హోటల్లో అరేంజి చేసిన డిన్నరుకి వెళ్ళి ఇంటికి వచ్చేశారు. పెళ్ళంటే పది రోజుల ముందు నుండి ఇంటి దగ్గర అలసి పోయే పెద్ద వాళ్ళు గుర్తుకి వచ్చారు. పెళ్ళికి వెళ్ళినా ఏదో గుడికి వెళ్ళి వచ్చినట్లుంది గాని, పెళ్ళి హడావిడేమీ కనిపించలేదు లతకి. ఇంటికి రాగానే రవిని తీసుకొని శారా వచ్చింది. 'చాల థాంక్స్, శారా! రవి ఏమైనా అల్లరి చేశాడా?' అనిఅడిగింది. 'లేదు. చాలాబుద్ధిగా ఉన్నాడు.' అంటూ, 'ఈ రోజు ఎమిలీ పుట్టినరోజు. రాత్రికి పార్టీ ఉంది. నీకు చెప్పమంది. తను తరువాత వచ్చి పిలుస్తానంది' అంది. 'సరే! తప్పకుండా వస్తాం' అని చెప్పి శారాను పంపించి వేసింది.

ప్రక్క ఫ్లాట్‌లో చాలా హడావిడిగా ఉంది. అందరూ డాన్స్‌కి వెళ్ళి రాత్రి పదకొండుకి ఇంటికి వచ్చారు. రాగానే

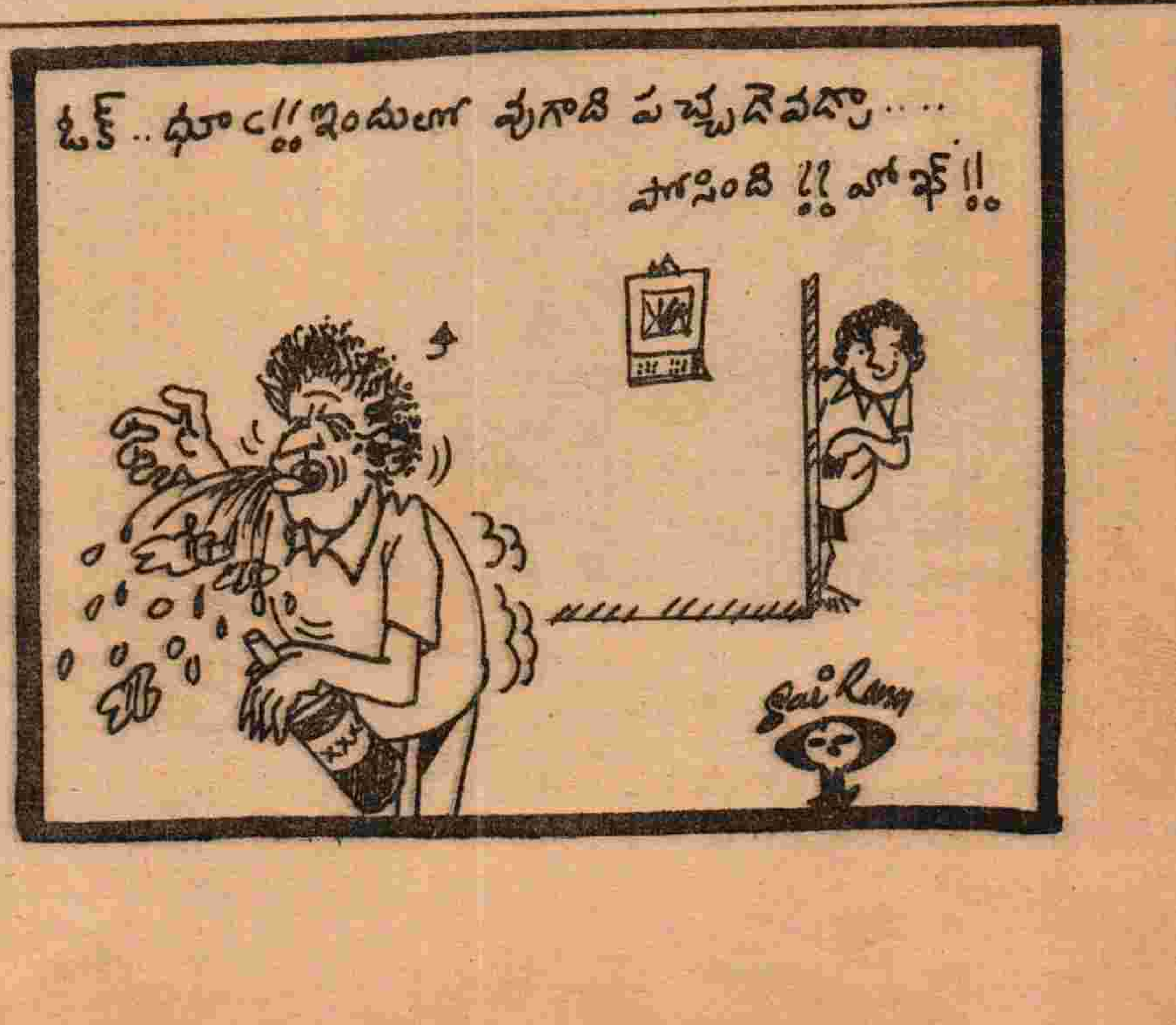

వసంతం

చిత్రం— కె. కుమార్ (హైదరాబాదు)

ఎల్లిన్ వచ్చి స్వయంగా లతను తీసుకెళ్ళింది. ఎల్లిన్‌కి 21 వ పుట్టిన రోజు. ఎప్పుడూ పుట్టిన రోజుకి పార్టీ ఇవ్వదట. ఇరవయ్యొకటి అందరూ స్పెషల్‌గా చేసుకుంటారు కాబట్టి తను పార్టీ ఇస్తూంది. అందరూ తాళంచేటలు ప్రెజెంట్ చేస్తున్నారు. అప్పటి నుండి ఎల్లిన్ చిన్న తనం వదిలి పెద్దరికంలో అడుగు పెట్టినట్లన్న మాట. లత తను తెచ్చిన లేపాక్షి పెయింట్, ఒక సెంటు, రావి ఆకుమీద పెయింట్ చేసిన రాధాకృష్ణుల బర్త్‌డే గ్రీటింగ్సు ఎల్లిన్‌కు ప్రెజెంట్ చేసింది. అందరూ ఇచ్చిన ప్రెజెంటేషన్స్ కన్నా లత ఇచ్చిన రావి ఆకు గ్రీటింగు అందరిని ఆకర్షించింది. 'ఆకుమీద ఎంత చక్కగా పెయింట్ చేశారో! మే మెప్పుడూ ఇలాంటివి చూడలేదు.' అని అందరు అంటుంటే చాలా గర్వం కలిగింది లతకు. 'డాక్టర్ రావు రాలేదేం' అని శారా అడిగింది. 'వాళ్ళ కన్సల్టెంటు సెలవులో ఉన్నారట. హాస్పిటల్ వసంతా రావు ఒక్కరే చూసుకోడంతో ఖాళీ ఉండడం లేదు. ఏదో కేసువస్తే హాస్పిటల్‌కు వెళ్ళారు. హాస్పిటల్ నుండి రాగానే వస్తానన్నారు.' అంది లత.

బెర్నాడేట్ అందరికి ఫలహారాలు పెడుతూంది. కేక్‌లు, బిస్కట్లు, హాట్ డ్రింక్సు, సాఫ్ట్ డ్రింక్సు—ఎవరికి ఏం కావాలో అందిస్తూంది. హాలంతా గెస్టులతో నిండి ఉంది. అందరూ జంటలు జంటలుగా ఉన్నారు. కాని అందులో ఎవరికీ పెళ్ళికాలేదు. అందులో ఏ జంటా లేకుండా ఒంటరిగా ఉన్నది బ్రీజా ఒక్కతే. బ్రీజా వచ్చి లత ప్రక్కన కూర్చుంది. అందరూ బాయ్ ఫ్రెండ్సుతో ఉన్నారు. నీవు ఒక్కదానివే ఒంటరిగా ఉన్నావు, బ్రీజా అంటూ పలకరించింది లత. సమాధానంగా చిరునవ్వు నవ్వింది. బ్రీజా చదివిన స్కూల్లో వాళ్ళ టీచరు ఏ వయసులో ఉన్నప్పుడు ఎవరినో ప్రేమించిందట. పెళ్ళి చేసుకోకుండానే కొంత కాలం ఆమెతో తిరిగి తరువాత వేరొకామెను పెళ్ళి చేసుకున్నాడట. అప్పటి నుండి ఆ టీచరుకి మగ వాళ్ళంటే అసహ్యం. అదే పిల్లలకు బోధించేదట. ఆ కారణంతో బ్రీజాకు మగవాళ్ళంటే ఇష్టం ఉండదు. అసలు పెళ్ళి చేసుకోరు అంటుంది. ఎవరయినా మగవాళ్ళు సరదాకి తన మీద చెయ్యి వేసినా ఇష్టం ఉండదు బ్రీజ్‌కు. డాన్సులకు వెళ్ళినా అమ్మాయిలతోనే డాన్సు వేస్తుంది. 'నీ జుట్టు బాగుంటుంది, లతా! మాలాగ ఎందుకు వదిలేసుకోవు. జడ వేసుకొని అందాలన్నీ అందులో బంధించేస్తున్నావు నీవు' అంటుంది. 'నీవు స్కర్టు వేసుకుంటే చూడాలని ఉంది' అని అంటూంటుంది అప్పుడప్పుడు. 'సరేగాని, అందరూ కనిపిస్తున్నారు. సూసన్ కనబడడం లేదేం' అని అడిగింది లత బ్రీజాను. సూసన్ గురించి అడగ్గానే ముఖం మాడ్చుకుంది బ్రీజా. దగ్గరగా జరిగి రహస్యం చెబుతున్నట్లు 'అబార్షన్ చేయించుకోడానికి ఇంగ్లండు వెళ్ళింది' అంది. సూసన్‌కు మొదట్లో ఒక అబ్బాయితో ఎంగేజుమెంట్ అయింది. అది జరిగిన కొద్ది రోజులకు వేరొక అబ్బాయితో పరిచయమయి మొదటి అబ్బాయి పెట్టిన ఎంగేజుమెంటు రింగు తిరిగి ఇచ్చేసింది. ఇప్పుడు ఈమె ప్రెగ్నెంట్ అని తెలియగానే ఆ అబ్బాయి తన దారి తను చూసుకున్నాడట. ఎవరి మాటలయినా ఇట్టే నమ్మేసి అందరికీ లొంగిపోతుంది సూసన్. ఐర్లాండ్‌లో ఫామిలీ ప్లానింగు లేదు. రోమన్ కేథలిక్ దేశం గురించి ఆ మాట ఎవరూ ఎత్తకూడదు. అందుకని సూసన్‌లాంటి అమ్మాయిలు రహస్యంగా ఇంగ్లండు వెళ్ళి అబార్షన్ చేయించుకుని వస్తుంటారు. చాలామంది అమ్మాయిలు ఇంగ్లండు నుండి పిల్స్ తెప్పించుకొని వాడతారు, ప్రెగ్నెంట్ రాకుండా.

ఎల్లిన్ వచ్చి 'ఒక పాట పాడు, లతా' అంది. అప్పటికే అందరూ తలొక పాటా పాడేశారు. నిజానికి లతకు పాటలు రావు. 'పీఫైర్‌కు' టర్ఫ్స్ (పిడకలు) అయిపోయిందా' అని అడిగింది లత ఎల్లిన్‌ను. 'ఎందుకలా అడుగుతున్నావు?' ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించింది ఎల్లిన్.

'ఆఁ ఏం లేదు. నేను పాట పాడితే గాడిదలు టర్ఫ్ బండితో సహా వచ్చి మా ఇంటి ముందుంటాయి' అనేసరికి అందరూ ఫక్కున నవ్వారు. నవ్వడం అపుచేసి అంది ఎల్లిన్. 'నేను సీరియస్‌గా అడుగుతున్నాను. ఒక పాట పాడు, ప్లీజ్'. 'నేను సీరియస్‌గా చెబుతున్నాను. నాకు ఇంగ్లీషు, ఐరిష్ పాటలు రావు. మా భాషలో పాడానంటే మీ రందరూ నేను మిమ్మల్ని తిడుతున్నానని అపోహ పడతారు.' భయం నటిస్తూ లత అంటూంటే, అందరూ లత వైపు నవ్వుతూ చూస్తున్నారు. బెర్నాడేట్ వచ్చి లత ప్రక్కన కూర్చుంది అలసటగా. 'చాలా అలసిపోయావు, బెర్నీ. నేను కొంచెం హెల్ప్ చెయ్యనా, అని అడిగింది లత. 'థాంక్స్' వద్దు. పనంతా అయిపోయింది. అంది. అందరూ డ్రింక్సు చాలా తాగేస్తున్నారు. ఇంతలో జెర్రీ అనే అబ్బాయి వచ్చి లతకు ఎదురుగా కూర్చున్నాడు— 'మీ దేశం గురించి కొన్ని సందేహాలు

న్నాయి నాకు, చెప్పగలరా? అంటూ నవ్వుతున్నట్లు చూసింది లత. 'మీ దేశంలో పెళ్ళిళ్ళు ఎలా చేసుకుంటారు' అని అడిగాడు. అంతా వివరించి చెప్పింది లత. 'ఒకరి కొకరు తెలియకుండా, ముందు పరిచయం లేకుండా ఎలా పెళ్ళి చేసుకుంటారబ్బా' అంటూ ఆశ్చర్యపోయాడు. సమాధానంగా శారా అందుకుంది. లతా, రావు కూడా అలాగే తల్లి తండ్రుల ఇష్ట ప్రకారం పెళ్ళి చేసుకున్నారట. వాళ్ళను చూస్తుంటే ఎంతో ముచ్చటేస్తుంది. మన దేశంలో ఎంత ఒకరి కొకరు అర్థం చేసుకొని పెళ్ళి చేసుకున్నా చివరి వరకూ కలసి ఉండేది తక్కువకదా' అంది. నిజమే నన్నట్లు చూశాడు జెర్రీ. నిజానికి మిగిలిన దేశాలతో పోలిస్తే ఐర్లండులో డైవర్సులు తక్కువ. పెళ్ళయిన స్త్రీ చాల వరకూ తన భర్తతోనే ఉంటుంది. ఒక సారి పెళ్ళయిందంటే ఇంక బాయ్ ఫ్రెండ్సుని దూరంగ ఉంచుతుంది. కొందరు పెళ్ళికాని అమ్మాయిలకు పిల్లలు పుడితే రహస్యంగ దత్తత ఇచ్చేస్తారు. పిల్లలు పుట్టిన అమ్మాయని అనేసరికి బాయ్ ఫ్రెండ్సు కొంచెం స్నేహం చెయ్యడానికి వెనుకంజ వేస్తారని వాళ్ళ భయం. కొన్ని కొన్ని విషయాల్లో ఎంత విచ్చలవిడిగా తిరిగినా, వాళ్ళ భయాలు వాళ్ళ కుంటాయి. ఈ విషయంలో భారత స్త్రీలతో పోల్చవచ్చు వాళ్ళని.

'మీ దేశం చాల పేదదట కదూ. మీరు రాకముందు ఈ ఊరిలో మరొక ఇండియన్స్ ఉండేవారు. 'వాళ్ళు చెప్పేరు. వాళ్ళకు మీ దేశం అంటేనే ఇష్టం ఉండదట. ఫారిన్ కంట్రీస్ అంటేనే ఇష్టమట' అని జెర్రీ అడుగుతుంటే మనస్సు చివుక్కుమంది లతకు. తన దేశం గురించి ఎదుటి వారి దగ్గర తక్కువగా చెప్పుకున్న వారెవరో తెలియదుగాని, అలాంటి వాళ్ళున్నారంటే ఎంతో బాధ కలిగింది లతకు. 'చూడు' జెర్రీ, మా దేశం మీరందరూ అనుకున్నంత పేదదేమీకాదు. ఎటొచ్చీ జనాభా ఎక్కువ గురించి కొంచెం కష్టం. ఐర్లండు చాల చిన్న దేశం. మా దేశంలో ఒక రాష్ట్రమంత ఉంటుంది. మీ దేశ జనాభాలో మూడు వంతులు విదేశాలలో ఉన్నారు. ఒక వంతుమాత్రం మీ దేశంలో ఉన్నారు, విదేశాలలో ఉన్న ఐరిష్ ప్రజలందరూ వెనక్కు తిరిగి వస్తే మీది మాత్రం పేదదేశం అయిపోదు. ఇప్పుడు మాత్రం ఇచ్చట టింకర్సు (అడుక్కునేవారు) లేరా?' అని లత అడుగుతూంటే 'నాకేం తెలుసు. మా ఇండియన్స్ చెప్పేరు' అన్నాడు జెర్రీ. నాది తప్పుకాదు అన్నట్లుగా. దానికి తోడు టి. వి. లో ఇప్పుడు 'ఇండియాలోని ఒక గ్రామం' అంటూ బట్టలులేని వాళ్ళను, అడుక్కునే వాళ్ళను, ఆరుబయలు అన్నం తినేవాళ్ళను చూపిస్తూంటే, ఇండియా అంటే ఇదే కాబోలు అని అభిప్రాయం ఏర్పరచుకున్నారు వాళ్ళు. వాళ్ళ అభిప్రాయాన్ని తొలగించాలని ఇండియా గురించి, దేశ పరిస్థితులు అన్నీ వివరించి చెప్పింది లత వాళ్ళకు.

మెల్ల మెల్లగా అందరూ విపరీతంగా తాగేస్తున్నారు. కొన్ని జంటలు ఒక మూలకు పోయి ముద్దులు పెట్టుకుంటున్నారు. కొందరు ఒకరి ఒళ్ళో ఒకరు కూర్చుని సరసాలాడు కుంటున్నారు. ఎల్లిస్ బాయ్ ఫ్రెండుంటే అదే బెడ్‌రూమ్ [illegible] తాగిన మైకంలో ఎల్లిస్‌ను ముద్దులు కురిపిస్తున్నాడు. [illegible] అందరూ [illegible] ఆశ్చర్యంగా ఉంది లతకు, ఆ వాతావరణం. ఇంతలో రావు రావటంతో అందరికీ గుడ్ నైట్ చెప్పి భర్తతో బయలుదేరి వెళ్ళి తేలిగ్గా గాలి పీల్చుకుంది.

ఇంటికి వచ్చింది కాని, పెళ్ళి కాకుండా విచ్చలవిడిగా తిరిగే ఆ పెళ్ళికాని జంటలు గుర్తొచ్చి ఆశ్చర్యమేస్తుంది. వాటిని తలుచుకుంటేనే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఆశ్చర్యంగా ఉన్న భార్య ముఖం చూసి 'ఏం? పార్టీ బాగాలేదా' అని అడిగాడు భాస్కరరావు. 'పార్టీ బాగానే ఉంది. కాని వాళ్ళ పద్ధతి చూడండి ఎలా ఉందో? నాకు అప్పుడు ఉండాలనిపించ లేదు. అందరిలోనూ ఆ ముద్దులాట అవి చూస్తుంటే నాకు చిరాకు అనిపించింది' అంది లత. తిరిగి తనే అంది 'ఇప్పుడు వారు అలా ప్రవర్తిస్తున్నారా? చూడండి, వీరికే అందులో ఎన్ని జంటలు వివాహం వరకూ వెళతాయో? మరి కొన్ని రోజులకు మరో బాయ్ ఫ్రెండుని వెతుక్కుంటారు.' అని విసుగ్గా ముఖం పెట్టి అంది.

'పిచ్చిలత! నీవు ఈ ఆలోచిస్తే ఎలా చెప్పు? అది వారి దేశ పద్ధతి. దానికి వారేం చేస్తారు. తల్లిదండ్రులు ఒక వయసు వచ్చే సరికి వాళ్ళను వదిలేస్తారు. మరి వారి భర్తలను వాళ్ళే వెతుక్కుని పెళ్ళి చేసుకోవాలి. [illegible] సమయంలో ఎందరో ఆడవాళ్ళు మోసపోతూ ఉంటారు, పాపం. పదమూడు సంవత్సరాలకే తల్లులు కాబోతున్న బాలికలున్నారు. పెళ్ళికాని తల్లులు ఎంతో మంది ఉన్నారు. తమ బిడ్డకు తండ్రి ఎవరో తెలియని ఆడ వాళ్ళు కూడా ఉన్నారు. వాళ్ళకు కూడ మన లాగే చక్కగ కాపురం చేసుకోవాలని ఉంటుంది. కాని ఏదో ఏదో ఆకర్షణకు లోబడి, ఎటూ నిర్ణయించుకో లేక కొందరు, మగవారి వలలో కొందరు జీవితాంతం అనుభవించ వది కొందరు, ఇలా ఎన్నో రకాల ఆడవాళ్ళు ఉన్నారు ఈ సంఘంలో. కొందరి జీవితాలను కదిలిస్తే కన్నీరు తప్ప ఏమీ ఉండదు. ఒక్కొక్కసారి వారి జీవితాలు చూస్తే ఎంతో జాలి వేస్తుంది. నీవేమో వారి మీద చిరాకు పడతావు' అన్నాడు భాస్కర్. భర్త అలా చెపుతుంటే 'అందరి రాతలు రాసేది ఆ దేవుడు. ఆడదాని రాతరాసేది మగవాడు.' అన్న పాట గుర్తుకు వచ్చింది లతకు., ఏ దేశంలోనైనా మగవారి ద్వారా మోసపోయేది ఆడదేనని అనుకొంది. *

వసంతోల్లాసం

డాక్టర్ దాశరథి

తమో నిర్మిత సువిశాల వేదిక
తాండవిస్తున్నది అరుణారుణ దీపిక;
శిశిరాహత నిర్జీవ తరుకానిక
చిరునవ్వు చిందిస్తున్నది కిసలయ పాలిక

ఈ జనారణ్య మధ్యంలో
ఎన్ని లతలు! ఎన్ని జతలు!
ఎన్ని మోళ్ళు! ఎన్ని ముళ్ళు!
వీటి ప్రక్కనే ఎన్ని మల్లెలు! ఎన్ని పళ్ళు!

అరణ్యాన్ని క్రమబద్ధం చేయడానికి
అనేకులు ప్రయత్నాలు చేస్తుంటారు;
తోట మాలీలను నియమిస్తుంటారు
గొడ్డళ్ళతో, కొడవళ్ళతో నరకుతుంటారు

నాటిన తోటలు అందంగానే ఉంటాయి
వాటిలోని మొక్కలు చెప్పినట్లు వింటాయి;
కాని, సహజారణ్యంలోని ప్రతిమొక్క,
కలవర పరిస్తే చించుతుంది డొక్క

గజిబిజిగా కనిపించే కాననాన
క్రమం ఉందనేది తెలుస్తుంది పరిశీలనాన;
మానవాతీత శక్తులు విశ్వాంతరాన
మంచీ, చెడూ చేస్తున్నాయి అంచెలంచెల్లోన

నేను మానవుణ్ణే మనసా, వాచా నమ్ముకున్నాను
నిఖిలలోకాన్ని అతడు రక్షిస్తా డనుకుంటున్నాను
మనిషిని మనిషి శత్రువుగా భావించే భువిలో
మనిషికి మనిషి మిత్రుడని బోధిస్తున్నాను

అందుకే చీకటిలో దివ్వె, మోడుపై పువ్వు
అనాథల వస్త్రాధర శిథిలాలలో అణువంత నవ్వు;
వర్తమాన నర్తకి కోమల పాద మంజీరాల
అలరే మహోజ్జ్వల భవిష్యదాశా హేల